

NS wandeling Poort van Graafschap

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandeltochten van station naar station samengesteld. Deze NS-wandeltochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De tweedaagse wandeltocht Poort van de Graafschap loopt grotendeels samen met het Graafschapspad, Streekpad 8 (een rondgaande route in de Achterhoek van 115 km).

De eerste dag (18 km) loopt u van Zutphen naar Lochem. De route gaat langs de Berkel de stad uit en passeert Huize de Voorst. Nadat u het dorpje Almen bent gepasseerd met z'n herinneringen aan de Gelderse dichter en landbouwkundige Staring, loopt u nog een flink stuk over het schouwpad langs de Berkel naar Lochem. Voor uw overnachting bent u welkom in hotel De Vijverhof in Lochem (telefoon 0573-251024). Op vertoon van uw treinkaartje en routebeschrijving krijgt u hier voor de volgende dag een gratis lunchpakket mee.

De tweede dag (16 km) gaat de wandeling van Lochem naar Ruurlo. U loopt eerst over de Lochemse Berg naar de 'Witte Wieven' kuil. Na de Kale Berg is het goed rusten in het dorp Barchem. De route voert vervolgens door het afwisselende Achterhoekse coulisselandschap. Landgoed Beekvliet en museum 'De Lebbenbrugge' zijn een waar hoogtepunt.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met geel-rode blokjes aangegeven. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met korte stukjes achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is rood gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

Het Graafschapspad is gemarkeerd met geel-rode tekens (verfstrepen of stickers). U treft de markeringen aan op hekwerken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. De eerste dag ziet u vrijwel direct in Zutphen de geel-rode tekens van het Graafschapspad. Alleen het stuk langs de Berkel tot aan Lochem is gemarkeerd met geel-rode tekens met NS-logo. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan: bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het veld worden op deze manier ondervangen.

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van het Wandelplatform-LAW, werkgroep Graafschapspad.

Horeca onderweg

In Zutphen zijn tegenover het station en in het centrum diverse horecagelegenheden. Na 10 km komt u in Almen langs HCR 'De Hoofdige Boer' (iedere dag geopend vanaf 08.00 uur). In Lochem zijn in het centrum ook voldoende café-restaurants alle dagen geopend.

De tweede dag passeert u in Barchem horeca, waaronder HCR 'In de Groene Jager' (hoogseizoen geopend vanaf 09.00 uur, daarbuiten vanaf 10.30 uur). Bij museum De Lebbenbrugge kunt u iets drinken (van 15 juni tot 1 september dagelijks geopend). Kort na het museum komt u over een boerenerf Menkveld. Hier wordt vaak koffie/thee te koop aangeboden (zelfbediening). Na 11 km is er 1 km van de route af café-restaurant 'Kerkemeijer' (iedere dag geopend vanaf 10.00 uur, van 1 oktober tot 1 april op dinsdag gesloten). In Ruurlo zijn diverse café-restaurants. Na de kerk in de Dorpsstraat vindt u aan uw linkerhand café-restaurant 'De Luifel' (iedere dag geopend vanaf 10.00 uur).

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 2003 vertrekt vanaf station Ruurlo de trein richting Zutphen op maandag t/m zaterdag om '08 en '38 uur (t/m 18.08 uur, daarna en op zondagen 1x per uur om '08). De trein vanaf Ruurlo naar Winterswijk vertrekt op maandag t/m zaterdag om '22 en '52 uur (t/m 18.22 uur, daarna en op zondagen 1x per uur om '22). Bel voor nadere inlichtingen over de dienstregeling 9292 OV Reisinformatie, 0900 - 9292 (€ 0,50 per minuut) of kijk op internet: www.9292ov.nl of www.ns.nl.

Beschrijving van de wandeling

Eerste dag: Zutphen - Lochem

Zutphen ligt op de grens van de Achterhoek en het IJsseldal. De Achterhoek behoort tot de oudste cultuurlandschappen van Nederland. Grote delen van de streek werden al voor het eind van de 19e eeuw ontgonnen. Het landschap bestaat voor het grootste deel uit het zogenaamde hoevenlandschap: oude Saksische boerderijen die opvallen door de verspreide ligging, bolle essen, slingerende wegen, houtwallen, bossen en

graslanden in de grillige beekdalen. Met name het noord-westelijke deel van de Achterhoek, de Graafschap wordt gekenmerkt door de vele landgoederen, die vaak al eeuwenoud zijn. Deze streek ontleent zijn naam aan het feit dat dit deel van Gelderland vroeger in handen was van de Graaf van Zutphen.

U verlaat het station en loopt rechtdoor de Stationsstraat in. Bij het postkantoor met de bocht mee naar links, Overwelving. Bij het stoplicht rechtsaf, een winkelstraat. Aan het eind linksaf, Korte Hofstraat. Op de kruising bij de Wijnhuistoren rechtdoor, Lange Hofstraat tot de St. Walburgskerk. Vanuit de Lange Hofstraat voor de kerk (dit is het beginpunt van het Graafschapspad) linksaf, 's-Gravenhof die overgaat in Kerkhof. Op een kruising rechtdoor, Proostdijsteeg.

(1) Zutphen

Zutphen wordt nog altijd 'Poort van de Graafschap' genoemd. De stad wordt van oudsher gezien als de entree tot het achterliggende gebied. Zutphen moet ergens in de 10e eeuw zijn ontstaan, als een nederzetting bij een grafelijke burcht, dichtbij de plaats waar de rivier de Berkel in de IJssel uitmondt. Door de ligging aan deze twee waterwegen ontwikkelde Zutphen zich in het begin van de 14e eeuw tot een rijke Hanzestad. Om de stad werd een stevige muur gebouwd en van de rivier de Berkel werd de noordelijke verdedigingsgracht gemaakt. Belangrijk middelpunt voor de handel waren de drukke pleinen Groenmarkt, Houtmarkt en Zaadmarkt. Zutphen groeide door de eeuwen heen uit tot een redelijk grote stad. Veel van de middeleeuwse bouwwerken zijn bewaard gebleven. Bijvoorbeeld de bezienswaardige St. Walburgskerk die majesteitelijk boven alle bebouwing uittorent, en de 13e eeuwse Berkelpoort, die de toegang tot de stad over het water moest verdedigen. Ook zijn op enkele plaatsen nog overblijfselen van de oude stadsmuur te zien.

Op de Zaadmarkt gaat u linksaf. Bij de fontein rechtsaf, Sprongstraat. Aan het eind rechtsaf en op een kruising na huisnummer 85 linksaf, Oude Wand. Na 20 meter op een Y-splitsing rechts aanhouden langs resten van de stadsmuur (Armenhage). Bij een voorrangsweg rechts onder de muur door, links de weg oversteken en rechtdoor, Isendoornstraat. Hierna neemt u het tweede verharde pad rechts, Bongerdspad. Rechtdoor en op een driesprong rechts aanhouden. Einde fietspad linksaf. Het eerste geasfalteerde voetpad rechtsaf, voor een verzorgingsflat langs. Dit voetpad komt bij een LAW-handwijzer uit op een fietspad, hier rechtsaf (let op: het Hanzestedenpad gaat hier linksaf). De Leeuweriklaan oversteken en rechtdoor het fietspad langs de Berkel volgen. Waar het fietspad naar links buigt, bij een tweede LAW-handwijzer, gaat u rechts (let op: het Hanzestedenpad blijft het fietspad volgen) en volgt een graspad langs de Berkel. De drukke weg oversteken en het pad langs de Berkel vervolgen.

(2) Berkel

Wie aan overstromingen denkt, denkt niet zo gauw aan het relatief hoger gelegen Oost-Nederland. Hoe lieflijk de Berkel er ook uitziet, tot voor 100 jaar geleden teisterde de rivier de bewoners van de Achterhoek eeuwenlang. Door het sterke verhang van de Berkel in Duitsland en het betrekkelijk vlakke verloop op Nederlands grondgebied was flinke regenval genoeg om in

dit gebied overstromingen aan te richten. Door de hoge stroomsnelheden werden oevers ondergraven en bochten verder uitgespoeld. De rivier vertoonde talloze meanders die voortdurend van loop veranderden, en waardoor de afvloeiing van het water naar de IJssel bemoeilijkt werd. In 1882 kwam het Waterschap van de Berkel tot stand. De Berkel werd verbreed en door het afsnijden van een aantal meanders werd de weg die het water van de Duitse grens tot Zutphen moest afleggen met bijna 15 km verkort. Ook in deze eeuw zijn veel maatregelen getroffen om de waterafvoer te reguleren.

Bij een brug het weggetje oversteken en het pad langs de Berkel vervolgen. Bij de volgende brug over de Berkel op de Kapperallee linksaf over het fietspad en direct rechts de weg oversteken. Langs de slagboom rechtdoor en het linker, smalle voetpad aanhouden. Het pad gaat met een bocht naar links en rechts en komt uit op een brede zandweg, hier linksaf in de richting van een woning. U loopt om het huis heen en gaat tweemaal op een kruising rechtdoor. Voor Huize De Voorst langs en opnieuw rechtdoor, een voetpad. Einde pad rechtsaf, halfverharde weg. Deze weg steeds rechtdoor vervolgen tot de spoorlijn. De spoorweg en het kanaal oversteken, een asfaltweg. Op de driesprong rechtdoor, Binnenweg. Tegenover boerderij 'De Rees' linksaf, een karrespoor.

Het pad voert door akkers en gaat even later het bos in. Nu neemt u het eerste pad rechtsaf. Verderop loopt u langs een bosrand. Het pad gaat het bos weer in en maakt een bocht naar rechts. Het pad komt uit op een asfaltweg. Hier rechtdoor, een klinkerweg. Het eerste bospad linksaf. Bruggetje over en steeds rechtdoor, parallel aan de asfaltweg. Na een eerste zijweg naar rechts naar boerderij nr. 29 iets naar rechts verspringen en over het schouwpad langs de sloot rechtdoor. Aan het eind van de sloot weer naar links en direct daarna de asfaltweg naar rechts vervolgen. Op een kruising met het Besselinkpad rechtdoor, Whemerweg. Steeds rechtdoor in de richting van de kerk. U komt uit op een plein voor de kerk, loopt langs de ANWB richtingwijzer Y-4621/1 en gaat direct daarna op de Dorpsstraat rechtsaf.

(3) Almen

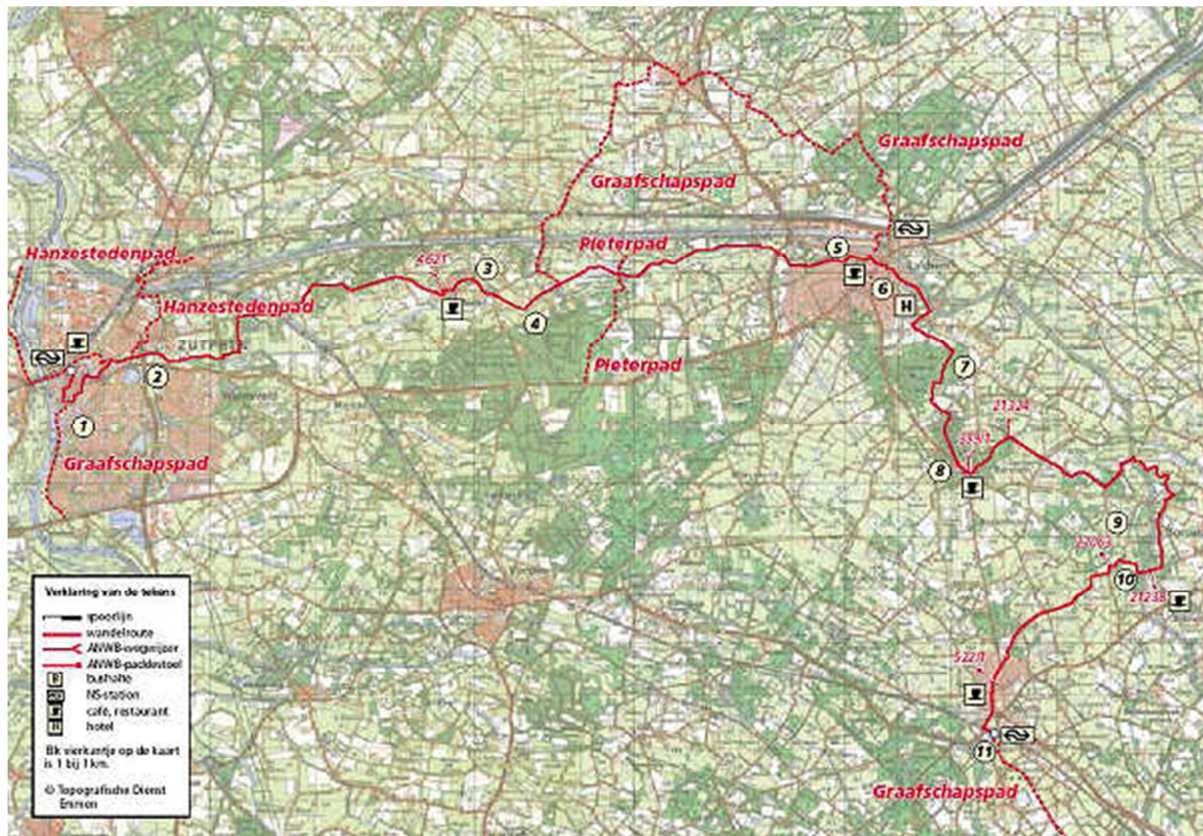
Almen heeft een mooi dorpsplein met eeuwenoude lindebomen. Aan dit plein staat de NH-kerk uit de 14e eeuw. Over deze kerk schreef de 18e eeuwse dichter Staring in de beginregels van zijn gedicht over de 'hoofdige boer': "Elk weet waar 't Almens kerkje staat en kent de laan die derwaart gaat". Het beroemde gedicht gaat over een eigenwijze boer die weigerde van de nieuwe brug gebruik te maken. Hij bleef gewoon door de oude doorwaadbare plaats lopen. "Zie daar! al werd uw brug van steen, Toch zal ze Stuggink nooit betreên! (...) Bouwt gij een brug om droog te gaan? Ik kom er ook, met laarzen aan!" Enkele andere regels van het gedicht zijn op een houten bord ten westen van het dorp bij de betreffende beekovergang te lezen. In hotel-restaurant 'De Hoofdige Boer' kunt u op uw gemak het hele gedicht nog eens nalezen, dat uit veertien coupletten bestaat.

Tegenover 'De Hoofdige Boer' linksaf, Staringweg. Op een driesprong rechtsaf, Blauwedijk. Na het bordje 'Van der Borch van Verwoldeweg' gaat u rechtsaf langs een bank door een wit klaphekje, een voetpad. Dit stukje van de route is niet gemarkeerd. Het pad slingert langs een verlande Berkelbocht. Voor een klaphekje met een bordje "privé" vervolgt u het pad met een scherpe bocht naar links en aan de rand van een akker gaat u linksaf. Aan het eind op de klinkerweg rechtsaf. Vanaf hier is de route weer gemarkeerd. Op de voorrangsweg linksaf, Dorpsstraat. Op een driesprong rechtsaf de 'Spitholterbrug' over en linksaf over een schouwpad langs de Berkel.

(4) Spitholterbrug

Even buiten Almen bevond zich vroeger op de plek van de huidige Spitholterbrug een ophaalbrug over de Berkel. Die brug is nu in volle glorie verplaatst naar de stuw bij het landgoed De Velhorst, iets verderop. De Spitholterbrug is vele malen vernield in de drie eeuwen durende strijd tussen Deventer en Zutphen, die pas begin 18e eeuw werd beëindigd. Al die tijd hebben beide steden om het bezit van deze brug gestreden om het handelsverkeer met Duitsland over de Berkel naar hun eigen stad veilig te stellen. Op het informatiebord bij de brug leest u meer over de geschiedenis van de Berkelscheepvaart.

U volgt het schouwpad tot de volgende brug 'Velhorst'. Het Graafschapspad gaat hier linksaf de brug over. U blijft echter rechtdoor lopen en volgt de geel-rode markering met NS-logo. Een houten vlonder oversteken. Voor een bosje maakt het pad een bocht naar rechts en buigt met een bocht naar links om het bosje heen en komt even verderop weer uit bij de Berkel. Na ruim 1 km komt u uit bij een volgende brug. Hier kruist u het Pieterpad. U gaat rechtdoor en loopt even verderop om een soortgelijk bosje heen als u eerder tegenkwam. Na ruim 3 km klimt het graspad naar een autoweg toe. U gaat voor de vangrail mee naar rechts en steekt aan het eind van de vangrail de weg over om aan de andere zijde terug naar de rivier te lopen. Hier gaat u rechtsaf en passeert daarbij een boerderij uit 1812. Een houten brug oversteken en direct daarna rechtsaf, een smal pad. U heeft nu een brede sloot aan uw rechterhand.

Langs een houten bruggetje en op een driesprong van sloten met het pad mee naar links buigen, wederom langs een houten bruggetje. Bij een volgende brug kruist u een asfaltweg, Torenmolenlaan. U volgt nu een asfaltpad langs de linkeroever van de sloot. Dit pad komt uit op een klinkerweg. Deze klinkerweg schuin naar rechts oversteken en het schouwpad langs de andere kant van de sloot vervolgen. Ook dit pad komt weer uit bij een klinkerweg. Schuin naar links oversteken en langs de linkerkant van de sloot. Dit pad vervolgen tot de volgende klinkerweg. Deze oversteken en het pad vervolgen, waarna u bij een bruggetje komt. (Aan de andere kant van het bruggetje staat het Blekershuisje met een infopaneel aan de oude wallen van Lochem).

(5) Wallen van Lochem

De wallen van Lochem, vooral de Zuider- en Westerwal herinneren nog aan de vroegere vestingstad. Het Blekershuisje ligt aan de Westerableek. Een smalle strook weidegrond aan de buitenkant van de Lochemse stadsgracht wordt vanouds 'de bleek' genoemd. Stadsbewoners legden hier vroeger hun gewassen goed in de zon te bleken.

Langs het bruggetje en aan het einde van het pad rechtsaf. Na 25 meter op een kruising bij een kapsalon rechtdoor, een weg met kinderkopjes. Steeds rechtdoor lopen, u komt uit op een fraai driehoekig plein. Hier gaat u recht op de Grote of Sint-Gudulakerk af. Voor de kerk rechtsaf en links om de kerk heen lopen. U gaat rechtdoor, 't Ei (als u naar het station wilt, gaat u op dit punt linksaf de Molenstraat in). U loopt nu weer gelijk op met het Graafschapspad.

(6) Lochem

Lochem is één van de oudste kerkdorpen in de Graafschap en kreeg in 1233 stadsrechten. De stad werd ommuurd in 1330. De muren zijn verdwenen, maar van de dubbele gracht is de binnengracht nog voor een deel aanwezig. Het stratenpatroon binnen de grachtengordel is sinds de middeleeuwen nauwelijks veranderd. In de loop der eeuwen is het stadje vele malen belegerd, vooral tijdens de Tachtigjarige Oorlog. De stad is geheel afgebrand in 1615, alleen de kerk bleef toen gespaard. De St. Gudulakerk is een hallenkerk, waarin delen van een 14e eeuwse kruisbasiliek zijn opgenomen. De zijbeuken zijn in de 15e en 16e eeuw toegevoegd. Aan de rechterkant van de kerk, onderaan in de steunbeer, bevindt zich de 'peststeen'. De Lochemers meenden dat het schraapsel van de steen als medicijn diende tegen de pest.

Op twee achtereenvolgende kruisingen rechtdoor, Gudulastraat en later Tuinstraat. Verkeersweg oversteken en rechtdoor, Kastanjelaan. Op een kruising bij de kerk rechtsaf. Eerste weg linksaf, H. Mulierlaan. Deze weg gaat bij een stenen bank met een bocht naar rechts en vervolgens naar links. Op een Y-splitsing rechtdoor, Marinus Naefflaan. Aan de rechterkant bevindt zich op nummer 11 hotel 'De Vijverhof'.

Tweede dag: Lochem - Ruurlo

Vanuit hotel 'De Vijverhof' gaat u rechtsaf. In de bocht naar rechts rechtdoor, langs een bord "doodlopende weg", klinkerpad. Verderop het onverharde pad tussen de bomenrijen blijven volgen. U kruist tweemaal een asfaltweg. Aan het eind van een heg, pal tegenover 'De Cloese', rechtsaf een smal voetpad in. Het voetpad komt uit op een asfaltweg. Hier gaat u rechtsaf en direct weer linksaf, een brede zandweg. Op de eerste kruising linksaf, een zandpad. Op een vijfsprong rechtdoor, Hessenweg. Op de volgende kruising ook rechtdoor, het pad loopt door open bouwland. Het pad gaat het bos in en tegenover een wit hek, rechtsaf gaan langs de slagboom. Aan uw rechterhand ligt de Lochemse Berg.

(7) Lochemse Berg

Richting Lochemse Berg herinnert weinig meer aan het agrarische verleden van Lochem. De grote enken ten zuiden en ten westen zijn grotendeels volgebouwd. Deze bevonden zich op de flanken van de Lochemse Berg. Lange tijd was het gebied van de Lochemse Berg en de Kalenberg markegrond, die vooral uit heide bestond met hier en daar wat hakhout. In de eerste helft van de 19e eeuw werden deze gronden verdeeld onder de 'gerechtigde' boeren. Deze ontgonnen hun stuk grond tot bos of tot bouwland. Zo ontstond de bekoorlijke afwisseling van bos, akkers en weilanden met zijn fraaie uitzichten. Om dit cultuurlandschap te behouden, is de bebouwing met villa's in de jaren dertig een halt toegeroepen.

Op de volgende kruising iets links aanhouden, het pad daalt af. Op de volgende kruising van paden, even voor een akker rechtsaf. Ongeveer 40 meter na een doorkijk over het glooiend landschap gaat u (bij een handwijzer Graafschapspad)

linksaf. U passeert een boerderij en gaat op de driesprong bij een bank rechtsaf. Direct daarna op een Y-splitsing rechtdoor. Het pad buigt met een bocht naar links en op de driesprong gaat u linksaf. Op een driesprong met een bank voor de 'Witte Wievenkuil' rechtdoor langs een bordje 'De Lochemse Berg'. Op een Y-splitsing even verder rechts aanhouden, het pad buigt naar rechts om de kuil heen. Steeds rechtdoor tot een bank en daar opnieuw rechtdoor. U komt uit op een asfaltweg, hier gaat u links en direct rechts, Bergweg. Direct daarna weer links, de hoofdweg door Barchem.

(8) Barchem

Het huidige dorp Barchem is pas een dikke honderd jaar oud. Het is ontstaan rondom twee cafés die zich hier vestigden, omdat de prachtige omgeving mogelijkheden voor toerisme bood. De stoomtram tussen Lochem en Borculo had een halte in Barchem. Het toenmalige wachtlokaal werd later uitgebouwd tot hotel. In 1945 werd de spoorlijn van Barchem door bombardementen van de Geallieerden vernield.

Bij wegwijzer Y-399/1 schuin links, Borculoseweg. Na 25 meter de eerste klinkerweg linksaf, Soerinkweg. De weg wordt verderop onverhard en gaat het bos in. Op een kruising bij een bank rechtdoor. Op een Y-splitsing links aanhouden. Aan het eind naar rechts langs de bosrand. Op de kruising bij P-21324 rechtsaf, een asfaltweg. Op een vijfsprong rechtdoor, Enteldijk. De weg gaat over in een zandweg met fietspad. U passeert boerderij 'Veldzicht' en gaat verderop op een kruising linksaf, een asfaltweg. U passeert boerderij 'Entel' en volgt de weg met een bocht naar links en rechts. Een brug oversteken en voor een groot landhuis (Huis Beekvliet) rechtsaf een voet-/fietspad volgen, dat even verder een bocht naar links maakt.

(9) Beekvliet

In de driehoek tussen Barchem, Borculo en Ruurlo ligt het landgoed Beekvliet. Beekvliet bestaat voor ongeveer de helft uit boerenland. De cultuurhistorische waarde van Beekvliet wordt dan ook ontleend aan het nog relatief gave kampenlandschap met zijn verspreid voorkomende boerderijen, dat na 1850 maar weinig is veranderd.

Op een Y-splitsing rechtsaf, een pad omzoomd door bomen vervolgen. Aan het eind rechtsaf, een pad dat parallel loopt aan een klinkerweg. U gaat een bruggetje over en komt even verder uit op de klinkerweg. De Barchemseweg oversteken en rechtdoor over een klinkerweg, Galgenveldsdijk. Op de kruising met de Oude Schooldijk rechtdoor, nu een zandweg. Bij de eerstvolgende kruising rechtsaf, een zandweg met fietspad (Lebbenbruggedijk). Bij P-21238 rechtdoor, langs museum De Lebbenbrugge. U steekt de Lebbinkbeek over en gaat na 25 meter rechtsaf, Palsenborgweg.

(10) Brug over de Lebbinkbeek

Een staaltje galgenhumor. De brug over de Lebbinkbeek vormde ooit de scheiding tussen de heerlijkheid Borculo en het scholtambt van Lochem.

Wie vanuit het westen de heerlijkheid betrad werd vrijwel direct met de galg geconfronteerd: een gewaarschuwd mens telt voor twee! De naam van het zwembad en het heideveldje even verderop (restant van een groter heideveld) 'Galgenveld' houden de herinnering aan deze vroegere rechtspraak levend. De heren van Borculo hadden tot het eind van de 18e eeuw het 'hoge recht' om de doodstraf uit te spreken.

U neemt de eerste weg links over het erf van Menkveld. Aan het eind linksaf, een dubbelsporige betonweg. Op de T-splitsing bij P-23063 rechtsaf, Lebbenbruggedijk. Op de driesprong linksaf een klinkerweg, Wiechersweg. Na 50 meter rechtsaf, Hietland, een halfverharde weg. De weg wordt na de boerderij verhard en heet later Weusdijk. Op de kruising gaat u rechtdoor, Brouwershoekweg. Waar de asfaltweg met een bocht naar links gaat, gaat u rechtdoor, een zandweg (nog steeds de Brouwershoekweg). Zijpad negeren. Deze weg wordt halfverhard en gaat over in een klinkerweg.

Aan het eind rechts en direct weer links, nog steeds Brouwershoekweg. Op het kruispunt rechtdoor en direct daarna rechts, een bospad. Dit pad naar links volgen, parallel aan de asfaltweg. Aan het eind rechtdoor, Barchemseweg. Bij wegwijzer Y-522/1 rechtsaf (Julianaplein). Even later gaat deze weg over in de Dorpsstraat. Deze vervolgen langs de kerk, ook daarna nog steeds rechtdoor. Bij café-restaurant 'Avenarius' en een rotonde rechts aanhouden, een halfverhard voet-/fietspad langs de Vordenseweg. Voor de spoorwegovergang gaat u linksaf, Stationsstraat. U verlaat hier het Graafschapspad dat rechtdoor over de spoorwegovergang gaat. Station Ruurlo bevindt zich 150 meter verderop aan uw rechterhand.

(11) Ruurlo

Ruurlo ontstond als agrarische nederzetting rond een knooppunt van een aantal wegen. De ontwikkeling van het dorp werd waarschijnlijk bevorderd door het kasteel Ruurlo en later nog weer door de komst van de spoorweg. Heeft u nog tijd over, dan is het de moeite waard om een bezoek te brengen aan het kasteel met het in 19e eeuwse landschapsstijl aangelegde park. Het kasteel is tegenwoordig in gebruik als gemeentehuis en is in juli en augustus op dinsdagmiddag of -avond te bezichtigen. De tuinen rondom het kasteel zijn wel vrij toegankelijk.

Tot slot...

Wandelplatform-LAW

Op deze wandeling heeft u kennis gemaakt met een stukje Lange-Afstand Wandelpad (LAW). In ons land zijn 38 LAW's, in lengte variërend van 80 tot 488 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door het Wandelplatform-LAW. Daarnaast behartigt het platform de belangen van alle recreatieve wandelaars in Nederland. Binnen deze stichting werken dertien organisaties samen. Wilt u meer informatie over LAW's of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Wandelplatform-LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort of slaw@wandelnet.nl

NS-wandeltochten

De serie NS-wandeltochten bestaat uit 46 wandelingen, verspreid over heel Nederland, waaronder een aantal tweedaagse tochten. Onderstaande lijst geeft u een indruk van wat mogelijkheden in Oost-Nederland, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u op www.ns.nl of in Er-op-Uit!, te koop aan een NS-loket, bij de ANWB, VVV, op het postkantoor en in de boekhandel.

dagtochten

Holterberg, station Nijverdal 14 km

Nijenhuis, station Wijhe, 15/18 km

Veluwezoom, station Dieren, 11/14 km

tweedaagse tochten

IJsselvallei, station Zutphen, 17 + 13 km

Verwolde, station Holten, 14 + 15 km

uitgave 2003